

РАДОВА

№ 130.

214

П'ятниця, 2 серпня (20 липня) 1918 року.

№ 130.

Тимчасові умови передплата на 1918 рік.

на 9 міс.	на 6 міс.	на 3 міс.	на 1 міс.	на 1 рік
—	—	—	—	24 р. 15 р. 8 р.

Передплати приймається тільки з 1-го числа кожного місяця. — За зміну адреси 50 коп. (при зміні доконче прикладати стару адресу).

Адреса редакції й контори:

У КИЇВІ, ІНСТИТУТСЬКА А, 22.

Телефон редакції 64—80.

Почт. скринька № 373.

ГАЗЕТА ПОЛІТИЧНА, ЕКОНОМІЧНА Й ЛІТЕРАТУРНА.
Виходить щодня, окрім понеділків і днів після великих свят.

Умови друкування оповісток:

На 1 сторінці: 3 карб. — кожна
На IV " " " " 75 коп
за 1 рядок в 1 шпальту лінійка за кожний раз.

Особам, що шукають праці за оголошенням не більше як в 3 рядки в шп., 1 карб. 75 коп. за 1 раз.

Контора відкрита від 10—6 год.
ДНБ

Ціна окремого № у Києві 35 к.
В провінції і на пошлях 35 к.

Пітній театр купецького зібрання. Дирекція Кохесиченко. Т-во укр. арт. під орудою ЄЛІСІВА Гандзя.
6-го, 7-го, 9-го і 10-го серпня нов. ст. відбудуться гастролі української артистки Л. АТАМАНСЬКОЇ, яка виступить в п'єсах **Доки сонце зійде, Маруся Богуславка, Воскресіння.**
Справи трупи увесь час дуже гарні. На коло йде 2500 карб. На будучий рік театр віддає знов Т. Кохесиченкові.

Українське т-во архітектів

1-го вересня н. ст. 1918 р. одкриває в Києві вищу школу Архитектурний Інститут. До Інституту приймаються особи обого полу з середньою, або вищою освітою, що витримали вступні іспити по рисуванню. Річні справки й прийом прохань від 4—6 г. щодено в пом. Київської Художньої школи (В. Кудрявська 3, поруч з Скарбницею). 5—0862—2

Київський Районний КОМТЕТ по шкільних справах (Хрематив, № 3) запрошує на посаду особу, дуже добре володіючи українською та російською мовою. А докладно знаючи переклад одної мови на другу. Платя за працю по умові.
3—969—2

Вів, 2 серпня (20 липня) 1918 року.

На початку Четверті роковини п'ятого року світової війни ознаменовано великими боями на західному фронті, новими спробами поновити так званій східній фронт (на Волзі й на Мурмані), одно слово, голосними салютаціями з гармат—і поруч дуже несподіваними розмовами про умови загального замирення. Досить поставити поруч ці дві ознаки—голосний гук гармат і приглушені полохливі розмови—щоб сказати, що не близько ще той день, який принесе скаламученому світові олівну гільку мпра... Ворожі табори по старому напружуватимуть усі сили, щоб за всяку ціну і всякими способами подужати супротивника. Це торкається найбільш головних привіднів ворожих таборів, рента ж силоміць затагнутих у війну держав мусить проти волі тягти ярмо, що наклав на них могутній Марс який сам тепер на послугах у ще могутнішого Меркурія.

Надій на близьке замирення нема, а тим часом тільки в цьому й лежить порятунок культури і добробуту всіх країв, і тих, що воюють і тих, що не воюють—однаково. Доки точиться світова війна, ніхто не забезпечений од того, що не буде до неї затагнутий, а будши затагнутий, не впаде од знесилення. Доки точиться війна, не може бути нігде, ні в одній державі, нормальної людської роботи і нормального людського життя. Ця страшна суперечність між смертю й життям, між розвитком і занепадом стоїть перед людськістю і з неї не можна зараз знайти виходу.

Але шукати треба. І нехай як густо вкривають чорні хмари світовий обрій—не повинно тратити енергії в тій війні проти війни, яка одна тільки може вкоротити музи людської й скінчити нарешті цю затажену трагедію. І з початком п'ятого року війни можемо висловити одне тільки бажання—щоб учорашні четверті роковини були вже й останніми.

В самотині.

М. Якименю.

Авгури.

Було це в старовину, князівська дружина вирішила домагатись, по-теперішньому кажучи, поліпшення свого становища, а для того зробила своєму князеві економічну „забастовку“. І як тоді була простота нравів і стосунки патріархальні, то прийшли дружинники до князя й сказали йому по просту: „не хочемо їсти дерев'яними ложками, давай нам срібних“. А як князь був мудрий, і до того ж побачив, що неперешкв, то відпо-

вів: „З дружиною добуду і золота і срібла—дайте їм срібні ложки“ і може тільки в душі нишком додав— „бодай вам од них зрек попух“.

Так було в старовину. І коли читаеш у наших літописців про таку адміністративну ідію, то аж завидки беруть: так легко добивались люде навіть економічних благ і такі тоді князі мудрі були, що хіба нишком протестували проти економічного і, певна річ, політичного—бо хіба ж без політики буває економіка?—страйку. Чи ж чув хто за наших часів, щоб так гладенько конфлікт між буржуа та пролетарієм розв'язувався?.. Але це між иншим, я не до того веду свою річ.

Єсть у нас на Україні народня освіта. І, як і годиться бути, міністерство або навіть народне міністерство освіти також єсть. Народня освіта, персоніфікована в школярах та студентах, в учителях та професорах—то ніби давня дружина. Міністерство освіти, чи—коли хочете—навіть народне міністерство освіти—то ніби собі князь. Як колись князь тільки дружиною здобував золото і срібло—жив, значить, правдою дружинників, так і народне міністерство освіти тепер живе тільки через те, що єсть чи повинна бути освіта. Нема освіти—на ката, спитаю, здалось кому тоді й міністерство освіти?

Тим часом ми стоїмо напередодні того, що освіта сама собою загине. І от цікавить мене доля міністерства: чи воно й тоді лишатиметься на Бібіковському й Терещенківській, чи теж усі свої департаменти погасить? Мудрий князь і розсудив мудро: не буде дружини—де візьму золота і срібла? Цікаво знати, як розсудить міністерство освіти на случай, що освіта, проблематична отак ще трохи, візьме та й застрайкує або, коли більш вам так подобається, quiescit dedit—дуба дасть... А воно вже справді в бою путь наставившась.

В українській державі мусить бути й школа українська, хоч поганенька, зате своя—це ж аксіома, проти якої навіть вольтеріанці з „Русского Голоса“ ледве чи змагатимуться, надто проти поганенької. Тим паче не змагатиметься українське народне міністерство освіти. Але... коли цими днями автор однієї статті в „Новій Раді“ дивуючись запитував: „не вже ж і міністерство освіти піде тим же шляхом (бюрократизації)“—то я, гірший чоловік, скептично собі подумав: „А чому б же йому й не піти: чим воно за інших гірше?“ І дійсність мій скепсис повною мірою виправдала,—так блискуче виправдала, що мимоволі я згадав анекдот про дерев'яні та срібні ложки.

Не буду зараз про всю освіту говорити, хоча велими кортить мене довідатись, що буде напр. з українським університетом; і як у народній нетопленій школі півгодини народні вчителі, як що до того часу зовсім не розбіжались (ідать бо дерев'яними ложками—звісно, коли є що в губу взяти), вчитимуть без підручників? зараз мене доля українських гімназій цікавить, та й то не всіх, а тільки київських. Серед криків та протестів проти українзації тако волочили своє бідолашне життя з (словами піцу три) мученицької української гімназії гулились у сусідах, терпіли знеагу, зазнавали усього, чого тільки можна, живучи в комірниках, зазнавали. Проте якось до кінця шкільного року витерпіли: тепер, думаєш, самостійна українська держава—мати не дасть загинати. Недовго один з директорів цих гімназій по широті розказав читачам у „Нової Раді“, що терпіли і якими жили надіями три українські гімназії четверта на Шулявці і як їх манили усякими обіянками аж до власних помещиків. Але коли гімназії прийшли—бо з наших гімназій майно рухоме—прийшли, немов старі оті дружинники, й сказали:

не хочемо дерев'яними ложками і... чи то пак—не хочемо в комірному більш жити, а дайте нам хоч яке але своє помещикання, то тут і сталося те, що мій скепсис блискуче виправдало. Спершу їм сказали голосно, що помещиканья нема (як знаємо, мудрий князь може тільки нишком вилаявся), потім милостиво дозволено самим пошукати помещикання і аж нарешті посажено першу українську гімназію в комірце до першої ж російської—так чудово обидві перші! І хоч демократичній українській гімназії не дуже то змішалась перспектива жити під одним дахом з аристократичним Олександрівським „лицеем“—то що ж робити: мусили згодитись хоч на олов'яну ложку, коли срібною дасть-біг. Здалось б, кінець—ні, слухайте далі. Не встигла ще на новому місці наша гімназія оташуватись, як аристократична делегація знайшла стежку в міністерство освіти—добре, що в одному будинку містяться; не далеко й ходити—і українська гімназія, перша українська гімназія, виходу на вулицю вилетіла... Міністерство, чи то пак—народне міністерство освіти навіть олов'яну ложку видерло з рук, хоч само срібними їсть, ревізуючи для себе цілий будинок жіночої гімназії на Терещенківській вулиці. Бачо—що й казати—і міністерству помещикання треба, але... мимоволі згадується мудрий князь з мудрою відповіддю: „з дружиною добуду і золота і срібла“. І мимоволі ж до цієї відповіді прарівноши відповідь одного з міністерських олімпійців: „ні для кого не секрет, мовляв, що в тій українській гімназії всього 40 чоловіка учнів“, хоча, коли б олімпійцеві трохи чесніше змів з секретами поводитись, то нарачував би тільки в перших трьох кладах 200 дітей, його заходами на київську бурківку викинутих... Така от на масть ота грізна „примусова українізація“ школи, якої так бояться і в „Русскому Голосі“, і в „Голосі Києва“, і в інших російських часописах. Кажуть авгури не могли без сміху один на одного дивитись. Уявляю, як заходились од сміху авгури з аристократичної делегації, на авгурів з міністерства освіти поглядаючи: профани все на українізацію плачуться та нарікають, а ми... покажемо ми їм українізацію!

І я це йому зрозуміти: авгури завжди авгурами лишатись. Тільки одно мене турбує: з ким же наші авгури з міністерства освіти добуватимуть своє „золото і срібло“, як розженуть українські гімназії? Коли мені скажуть на це—так то ж українські, інші ж лишатись,—то поставлю питання інакше: на віщо ж тоді українському міністерству освіти українським зватись і чи не краще б, щоб на далі непорозуміння не було, цей непотрібний додаток зовсім одкинути, ревізувати ще кілька гімназій на потребу міністерства, а в інших—милосердних сестричок-жалібничок оселити: хай собі живуть, бо й їм же жити треба...

Ні, таки чудесно в старовину жилось, коли так легко всякі суперечності розв'язувались і коли навіть авгури своє авгурянське діло, поеміхавчась, справляли, та хоч у справі освіти не втручались. Сергій Єфремов.

Правничий nonsens.

В № 123 „Н. Ради“ в своїй статті „Контр-реформа“ (з приводу нових законів про судові палати і державний сенат) я в загальних рисах зазначив ті хибні в законі 8-го липня 1918 р. про судові палати, які на мій, як правника, погляд перевертають цей закон по-до членів Київ. апеляційного суду в карательну експедицію. Я зазначав, що утворення для апеляційних судів новий стаж і давня заковова одворотна сила, про-

відимки нової реформи порушили саму основу справжньої законодавчої творчости. Я висловлював думку, що для апеляційних судів, котрі вже придбали право бути суддями в вищій судовій установі, яку складає з себе апеляційний суд, і котрі де-то-то вдовольнили і вимогам російського закону 20-го березня 1917 р., щоб бути навіть сенаторами російського сенату—новий стаж, зазначений у законі 8-го липня цього року і юридично і морально не може мати жадної сили. Дуже характерно в додаток до цього зазначити, що реформатори, складаючи закон 8-го липня 1918 р. про державний сенат віднесли членів генеральського (а не апеляційного) суду стояти на тій лотці, на котрій стояв і я, утворивши новий стаж тільки для цілком нових кандидатів на сенаторів; що ж до генеральських судів, то в них іже і ж двозначно призначено право бути сенаторами, коли вони вдовольняють вимогам закону 20-го березня 1917 р. А вказівка в арт. 2, п. IV закону 8-го липня 1918 р. про державний сенат престо сказано: „Члени генерального суду, в тім числі порядковий та президуючий, тимчасово призначені на генеральних судів, згідно з 3 арт. закону 2-го грудня 1917 року, і задовольняють вимогам закону 20-го березня 1917 р. (Собр. Узак. 1917 г. ст. 390) входить в склад державного сенату з призначенням на сенаторів порядком, не попереднім (1) артекулі зазначеним. Особу, що їх не призначено через їх нездатність виконувати закону 20-го березня 1917 року, лишатимуться по-за штатом на загальних підставах“. В законі ж 8-го липня 1918 р. про судові палати ще-до апеляційних судів такого артакулу—немає; наслідком цього, коли порівняти обидва закони, складається явсь протисто така неможлива законодавча дигармонія,—власне: генеральний суддя, який вдовольняє вимогам російського закону 20-го березня 1917 р. щоб своїм службовим стажем бути російським сенатором може бути (навіть безумовно робиться) і українським сенатором незалежно від того, чи удовольняє він новому стажу для сенатора, зазначеному в новім законі; апеляційний же суддя, який удовольняє вимогам того-же закону (20-го березня 1917 р.) щоб бути російським сенатором не має права стати членом навіть судової палати, коли він не удовольняє вимогам новою стажу для членів палат по новому закону 8-го липня 1918 р. про судові палати.

Кажучи в своїй першій статті, що можливість „повернення“ апеляційних судів на попередні посади уявляє з себе карательну норму і норму несправу по суті і по формі, я з тим більшим правом можу зараз сказати, що і в дажнім разі мимоволі видається в вічі відносно апеляційних судів таж така „карательна“ тенденція: одних судів—новий закон не тільки не карає, а підтримує надає права, навіть „призначає“ інших же судів з тими самими даними (ще до закону) новий закон прямо карає, відштовхує, відкидає і не тільки не підтримує, а „повертає“...

Ясно, що такий закон може тільки надзвичайно пошкодити авторитету влади, бо всяка законодавча влада не ідеї така висока, що „запальчивості гніву“ і нервозности в своїх астах виявляти не може, лише одне „спокійствие і бездрістрастіє“... А нервозність помітна хоча б у тому, що в законі від 15-го липня 1918 р. про класи посад у судових установах в пр. IV судові палати знову названі „Апеляційними судами“. Чого ж так буде поспішати? Члени київської суд. палати все одне дочекались би свого права.

Ростислав Лашеню.

ТЕЛЕГРАМИ.

(Од Українського Державного Телеграфного Агентства.)

одному представникові від м-ва народньої освіти, народнього здоров'я і сповідав.

Віно на труну г. ф. Ейхгорна. Генеральний штаб учора одержав депуцатю у складі вищих чинів штабу, кстра поклади від імени штабу вінок на труну вбитого генерал-фельдмаршала Ейхгорна.

Звістка про смерть І. М. Стешенка. Вчора міністр освіти М. П. Василенко одержав з Подтави від сфозу кредитових кооперативів телеграму з висловом спочуття з приводу вбивства в Диканці на Подтавщині відомого українського діяча і письменника Івана Матвійовича Стешенка. Потвердження цієї звістки ми вчора не мали, але відомо нам, що 29 липня Іван Матвійович виїхав з Київів в село Червонимуче коло Диканьки, де має свою хату і город і де мав віддавати науковим студіям. Звістка про його смерть вчора тяжко схвилювала М. П. Василенка, співробітників міністерства освіти, в якому І. М. Стешенко багато працював та сильно заклопотав українське громадянство.

Од гол. комітету партії с. ф. Дрездніа головного комітету партії с. ф. сповіщає членів комітету, що призначені на сьогодні збори не одбудуться.

Соц. федералісти у німецького посла барона Мума. Вчора представники головного комітету партії соціалістів-федералістів одвідали німецького посла барона Мума. Делегація сповістила папа посла про резолюцію комітету з приводу вбивства фельдмаршала Ейхгорна та висловила шире спочуття значній втраті, яку понесла Німеччина в особі величезного барон Мум дякував делегації за увагу і підтримку, що в особі фельдмаршала Україна втратила широго прихильника самостійності і розвитку української державности, і що сам барон Мум, будиши добрим другом покійного фельдмаршала, буде вважати за велику честь про Україну для себе заповітом, який барон Мум має в своїй роботі на Україні виконувати.

В рідній землі. Нас просять звернути увагу на тяжке становище наших бранців, які вертаються до дому. Нікому до їх діла нема. Притику вони не знаходять, як не знаходять ні поради, ні допомоги. Кругом — холоднечя і байдужність. Ні копійки грошей, сляди на голах солдатів. Переказують такий випадок. Один козацько-бранець сів у вагон трамвая і коли в його кондуктор вимагав плати, то ніхто з присутніх у вагоні навіть не ворухнувся, хоча всі знали, що це бранець, недужий і без копійки грошей, і хоча у вагоні було повисінько людей. Коли кондуктор знехат бранця вийти, то німецький солдат змилювався й заплатив за його 55 копійок.

Чи є ж якісь інституції, чи організації, які повинні підживляти про бранців? Чи єсть на Україні взагалі добрі люди, яких обходила б доля цих нещасних?

Велика рада міністрів. Велика рада міністрів 31-го липня ухвалила статут про учот людности в городах і присілах України. По цьому статуту всі домовласники, орендатори, господарі готелів, мебльованих кімнат, зайзжих дворів і ин. повинні завести домові книги.

Про кожну приїзду особу домовласники й орендатори на протязі 24 годин, а хазяї готелів на протязі 12 годин повинні повідомляти державну варту не заведеному порядку.

Зазначений статут буде опублікований по телеграфу і негайно увійде в законну силу.

Панахида за ген. ф. Ейхгорна. Вчора о 2 години дня в головному управлінні генерального штабу, по почлиу начальника штабу була відправлена панахида за генерал-фельдмаршала фон-Ейхгорна та його осяудла сестричка фон-Дреслера. На панахиді були всі співробітники головного управління генерального штабу й підвладних генерального штабу управління Сіверянським. На панахиді був також представник германського генерального штабу при головному управлінні генерального штабу майор фон-Макковський.

Перед початком служби Божої начальник генерального штабу Сіверянський в коротких словах охарактеризував діяльність нещасного фельдмаршала на користь України й просять германського представника прийняти від особи головного управління генерального штабу щире жалювання в тяжкій утраті, що спінула германську армію, журбу когрозі подіяла для України.

Радіограма про смерть фельдмаршала Ейхгорна. Германське агентство розіслало таку радіограму про смерть фельдмаршала Ейхгорна:

Фельдмаршал Ейхгорн помер о 10-ій годині вчора 30-го липня, після того, як над вечір тяжка рана

з лівого боку погіршилася тим, що почалися серйозні припадки. Вжиті для поліпшення діяльності серця заходи змогли дати тільки тимчасове полегшення. Особистий ад'ютант капітан фон-Дреслер помер невдовзі перод тим. По даним слідства убивство вчинив Борис Дояської 23-х років, котрий називає себе членом партії лівих соціалістів-революціонерів у Москві, і котрий ніби то приїхав звідти кілька днів тому казак для виконання свого заміру з доручення центрального комітету партії.

Партія ніби то видала йому бомбу, револьвер і гроші.

Нещастя на залізниці коло Лансберга. Германське агентство розіслало радіограму з повідомленням, що на германських східних залізничних медалекі від Лансберга на залізничній трапцілося нещастя. Катастрофа вчинила від положаного хитуня, через віщо й поїзд зсочив з рельсів. На його наскочив стрічний товарний поїзд, розірвався казан, і виникла пожежа. Убитих 40, тяжко поранених 25 чело. Рух поїздів тимчасове сплилася.

Снасування відділу красної преси. Державний секретар наказом від 25-го липня скасував відділ красної преси при департаменті преси. Усіх служачих залишено за штатом на загальних підставах.

Як відомо відділ красної преси видавав „Вісти красної преси“, видання призначене виключно для урядового вжитку.

Позика комісарові Грузії. Рада міністрів постановила асигнувати в респорядження військового міністра 50.000 карб. для видачі їх яко позика комісарові Грузії на Україні за рахунок грузинської республіки на видачу допомоги громадянам цієї республіки і на видатки по поверненню їх додому.

Орден д-ру Трейде. Перед днем своєї смерті фельдмаршал Ейхгорн власноручно дав д-ру Трейде, котрий керував процесом Жуковського, Голубовича і ин., орден Залізного Хреста. Нагороду цю д-р Трейде одержав за бойову відвагу на західному фронті.

Нове призначення. Міністерство тергу і промисловости департаменту якого заповнюється „фахонцями“ з Петрограду запрошує на високу посаду в міністерстві бувшого міністра „землед. и землетр.“ М. Кутлера, про переїзд якого в Петрограду до Київів міністерство вже клопочеться.

Цнаве листування.

„Батьківщина“. 29 липня відбулось загальне зібрання членів кооперативу „Батьківщина“. Тимчасова управа виайшла й улаштувала помещикання для кооперативної крамнички на Пушкінській вул. № 39. Все підготовлено естільки, що торговлю можна розпочати зараз. Загальне зібрання прийняло звідоклення управи з подякою. Вибрано правління, в склад якого увійшли: Головою д. Врогковський-Сивонанка, заст. голови д. Т. Пахалка, секретарем д. Мих. Вольдаренко, скарбником д. Деркач, діловодом д. Рокко, член прав. д. Самойлович. В склад ревізійної комісії увійшли: д. Хізебоченко, д. Кох і д. Векоровайкий. Загальні збори заслухавши звіт управи т-ва і проект майбутньої діяльності ухвалили подати право правлітню кооперативу „Батьківщина“ кредитуватись до 100.000 карб.

14-тя годинний день праці, як передас „Луб. Слово“ (ч. 7), завів оредатор лубецького заводу Мостославський—від. 6—8 год. На заводі—панок Мостославський не прийняв ані невіді ані святя і увільняє всіх робітників, які протестують проти цього варварства.

Французське офіційльне повідомлення.

31 липня. На протязі дня артилерійська стрілянина на цілому бойовому фронті. Між Мовдів'є та Азєю та на північ од Ангелію німці атакували без успіху.

Авіація, 31 липня. Французькі та британські літаки збили і ушкодили 18 німецьких аеропланів, та запалили один привязаний балюк.

Болгарське офіційльне повідомлення.

28-го липня. Македонський фронт. Між озером Охрида—Преспа наша вартя розігнала погром великий французський відділ. Ворожа артилерія енергійно обстрілювала наші позиції на південь Гуми. Коло Доураувогнева діяльність з обох боків часами збільшувалася. В районі перед позиціями на північ од озера Тахінос один з наших піхотних відділів знявши відділ грецьких розвідників. В районі Бітолї після левітаного бою збито ворожий аероплан, який ував, загорівшись над нашими позиціями.

Англійська воєнна конференція.

ВІДЕНЬ, 28. Агентство Рейтера повідомляє з Лондону: Членів імперської воєнної конференції прийняв сьогодні король у Бікінгемському палаці. Вони піднесли королю адресу, у якій зазначили, що англійці всіх країн захищають імперію і бажують тіснішого єднання всіх частин Англії. Король у промові висловив надію, що конференція буде стремити до утворення єдності Англії. Присутність представників заможських колоній є доказом, що вони, не дивлячись на всі жертви, востаються вірними інтересам держави. Держава стоїть на основах єдності, якої не порушать ніякі бурі. Король закінчив промову словами: молю Бога, щоб складанням слідуючої конференції було досягнуто триумфу справедливости та вели мирного прогресу.

Горілчана монополія в Румунії.

ВІДЕНЬ, 28. З Бухарешту повідомляють: міністр фінансів Саулеску в інтерв'ю заявив, що має намір завести монополію торговлю алкоголем у межах Румунії. Мають на думці перевести це в життя, коли Молдава та Валахія матимуть спільне управління. Поки що для виробництва алкоголю можна використати тільки заводи Молдави, решта ж не функціонує. Вино алкоголю допустять по забезпеченні держави спиртом.

Врожай на Угорщині.

ВІДЕНЬ, 28. З Будапешту повідомляють про стан урожаю на Угорщині: В багатьох місцях Угорщини досить довгий час стоїть жарка погода і випадать великі дощі. Недивлячись на добрий вплив дощів на зріст трав, вони страшенно шкодять зжато музерному хлібові. Через жарку погоду буде також задержана молотба, але ж можна констатувати, що наслідки врожаю цілком справданні сподіваннями. Великі запаси хліба вивезено до Австрії для перероблення. Урожай кукурузи предбачається гарний.

Арешт Ган-Гейнца та Еверса.

БЕРЛІН, 28. Моргенпост повідомляє: в Нью Йорку заарештовано за німецьку пропаганду відомого німецького поета Ган-Гейнца та Еверса чоловіка письменниці Карін Міхаеліс в тій самій справі.

„Совіти“ закриваються.

ПЕКІН, 28. Рейхслюст повідомляє: в одній прокламції тимчасового Сибірського уряду Омську проголошується, всі накази респорядження большевицькі скасовуються. Совіти закриваються. Власникам маєтків вертають їхні добра. Запрошення приєднатись до цієї постанови направлено до уряду в Владивостокі.

Рада чехо-словаків.

ВІДЕНЬ, 28. Як повідомляє Рейхслюст у Самарі в середній серпня відбудеться воєнна рада чехо-словаків, в якій крім представників союзників беруть участь генерали Демізіл, Орлов, Ерделі, Олексієв. Обіцяв прийхати Хорват, але зважаючи на японське-американський виступ у Сибіру, це ще не відомо напевно.

Закордонна торговля.

БЕРЛІН, 29. Вольфбюро повідомляє: Совітський уряд оголосив заставу, в якій каже: вся закордонна торговля переходить до рук держави. Залдається особливий комісаріат тергу й промисловости, який мусить організувати ввез та ввіз. В реду при комісаріаті входять представники різних відомств організації сільсько-господарчих, промислових, торговельних.

Замість „словесности“.

ДРЕЗДЕН, 29. Вольфбюро сповіщає: у серпні цього року в Київі та Харькові буде прочитано українському війську лекції загально-освітнього та патріотичного характеру деякими вченими з складу професорів лейпцигського університету та дрезденського технічного інституту. Лекції читатимуться з запрошення військового командування.

Спротування.

ВІДЕНЬ, 28. Рейхслюст агентство Рейтера спростовує чулки про призначення генерала Гурно головним командуючим силами військом в Мурманському побережжю.

Репін живий.

СТОКГОЛЬМ, 29. Вольфбюро повідомляє: Чулки про смерть російського художника Репіна по відомостям з Гельсінгфорсу та Стокгольму не мають підстав.

Асквіт—лорд-канцлер.

КОПЕНГАГЕН, 29. Вольфбюро сповіщає: Вршіено питання про вступ до кабінету лорда Асквіта. Він вступити на посаду лорд-канцлера. Спільна праця його з теперішнім складом уряду можлива тільки при умові відмовлення від усякої партійної боротьби.

Одеська преса про вбивство Ейхгорна.

ОДЕСА, 1. Місцева преса присвятила вбивству фельдмаршала Ейхгорна багату увагу.

„Одеський Листок“.

„Одеський Листок“, зважає у цьому акті пережесення боротьби ліво-есерівської течії з німецьким впливом з совітської республіки на Україну. Акт гавета називає зловіщою трагедією, що загнала невідповідальні особі, яка може страшенно пошкодити всьому народові, усій країні.

Орган української інтелігенції.

„Одеськая Мысль“ думає, що на життя вбивство можна дивитись тільки як на бажання з кутка зіврати справу державного будівництва молодого України, яка налагодується так важко. Ціля залізничного страйку організованого не без участі совітського уряду, вбивство Ейхгорна—новий замак на наш добробут, волю та світле майбутнє українського народу.

В поїзді.

ОДЕСА, 31. В поїзд між Одеса-порт. Одеса—Дюновий невідомими злочинцями кинуто бомбу в машинний відділ. Випадково машиніста легко поранено руки, вид, кочегара оглушено, паровоз зіпсовано.

Крим.

ОДЕСА, 31. Надійшли відомості: строк встановлення правлія покорозі з Криму та в Крим поки одкладено.

Ніхто не однімає здобутків революції.

ОДЕСА, 31. У відозві до робітників астро-угорське командування каже, що агітатори дурять робітників, запевняючи, що у них та їхніх дітей одбірають останній шматок хліба. Коли робітники будуть вірати цьому—нічого не досягнуть. Командування спростовує чулки про намагання одібрати здобутки революції. Ні одній революції не пощастило вдержати за собою здобутків. Реакція власті неминуча. Тільки повні розвинутий неспіх здобутків має певний ґрунт. Відозва закінчується закликом бути розважними, бо повороту попередніх російських порядків немає.

Про втручання Японії.

МИКОЛАЇВ, 31. Радіо повідомляє з Берліну: Паризька соціалістична преса з велику обговорює втручання Японії в сибірські справи. Втручання, на думку газет, буде користним для Японії, ще більше ворогам, але ні в якій разі союзникам, які не можуть сподіватися од втручання Японії полегшення на західному фронті.

Вчительські курси.

ПАДЯЧ, 31. Відкрито курси для вчителів та учительок гацького зінківського й хохівського повітів. Через страйк залізничці, пошто-прихало мало лекторів.

Запрошення Степури.

КАМ'ЯНЕЦЬ, 31. Бувший подільський губернський комісар Степура одержав запрошення від чорноморсь-

кої делегації на посаду губерньського старости Чорноморської та Кубанської. Степура принципіально згодився при умові ділового українського апарату староства й комедатурки.

Польські гімназії.

КАМ'ЯНЕЦЬ, 31. З осені біжучого року польська громада в Кам'янці відчиняє дві польських гімназій. Тепер працюють підготовчі курси цих гімназій.

Новий хліб.

МИКОЛАЇВ, 31. На полях праця в повному разгарі, багато молотять. Хлібне бюро в майбутньому тижні почне купувати та приймати новий хліб.

Злива.

МИКОЛАЇВ, 31. Над містом та околицями пройшла велика злива, яка затопила долини вулиці.

Паливо.

МИКОЛАЇВ, 31. Парові млини по селах повіту почувають велику скруту через брак палива, навіть очерет дуже дорогий; селяські власті безсилі, млини можуть стати.

Молотілки.

МИКОЛАЇВ, 31. Сьогодні в Миколаїв приїхав австрійський пароцлав „Рупа-Альбер“ з великою партією молотилок та паровиків, які передадуть в розпорядження українського правлітельства. Транспорт цінять у мільйон карбованців.

Дівчачу гімназію німецької колекції Ландау націоналізують, навчатимуть на німецькій мові.

„Грюннемо дверима“.

МИКОЛАЇВ, 31. Перехоплено радіо з Москви, в якій повідомляють, що Трепцкий в промові заявив, „можливо ми підемо, але йдучи так грюннемо дверима, що вся Росія здригнеться“.

Тінають робітники.

МИКОЛАЇВ, 31. Радіо з Берліна повідомляє: в Москву телеграфують, що в Петрозаводську, рятуючись од мордування англійців, та французів утікло 15.000 служачих робітників Мурманського залізничці.

ОДЕСА, 31. Людність Одеси поїстали: зважаючи на особливі обставини, визнається потрібним щоби всі благонадійні елементи людности постійно допомагали власті й підтримували порядок, ставитися повинністю видавати агітаторів, коли готуються неурядки, коли не буде донесено про це, на частку міста, де будуть неурядки накладуть контрибуцію відповідно розміру неурядків.

Позов російському уряду.

КИПІШІВ, 31. Один з великих заводів коньяку у бесарабському містечку Калараше розпочав проти російського уряду судовий позов на два мільйони покриття збитків п'яного розгону, що зробила торік російські садатки.

Становище росіян у Бесарабії.

АКЕРМАН, 31. Через залізничний страйк в Акермані опинився великий континент російських офіцерів. З приводу ультимативного строку на вїзд вони звернулися до румунського уряду з проханням про одстрочку, але їм одмовили. Дунайське паропластво дає пароплави, які довозять виселенців до ближчого українського порту. Серед виселенців є офіцери молдавани, що не присягли румунському уряду.

Нема сільсько-господ. машин.

СИМФЕРОПОЛЬ, 30. Жива в повному розгарі. Дуже бракує сільсько господарських машин та приладів. Деякі фабрики сільсько-господарських машин та приладдя які постачали Криму свої виробы, у біжучому році не працювали через брак сировини та палива.

Пам'ятники жертвам большевинів.

ЯЛТА, 30. Ухвалено збудувати величезний пам'ятник-нащипцю невинно вбитим тут у дні памування большевинів.

Врожай тютюну в Криму.

ЯЛТА, 30. Сподіваються гарного врожаю тютюну. Вже почались договори на тютюн майбутнього врожаю. Сподіваються дуже високих цін на тютюн.

Жива на Дону.

РОСТОВ над ДОНОМ, 1. Урожай хліба й трави в хуторі Веселому; Атаманському та інших, особливо в стації Мечетинській, які увільнено од большевинів, дуже добрий, але жива йдуть поволі через брак робітників, та сільсько-господарчих машин, виважених большевинками. Ціна на бо-

рошко десять—п'ятнадцять карбованців за пуд, що приваблює сльму "тербарів". Вжито заходів для боротьби з ними. Мають на думці відвозити хліб у Ростов на тракторах та автомобілях.

Союз кримських кооперативів.
СИМФЕРОПОЛЬ, 30. Утворився союз кримських споживчих кооперативів, у склад якого ввійде більше ста споживчих товариств.

Під суд.
КАТЕРИНОСЛАВ, 1. У зв'язку з наслідками ревизії продовольчого відділу дума ухвалила віддати під суд бувший склад управи та відповідальних службачих відділу.

Харків.
ХАРЬКІВ, 31. Сподіваючись відомлення герільдництва туральні почали скуповувати в селах картоплю.

Бракує молотило.
ХАРЬКІВ, 31. Молять першу селянську озиму пшеницю й жито. Зерно дорідне, добре. Бракує молотилок.

Банок.
ХАРЬКІВ, 31. Одержали новий банок. Організувалося товариство з капиталом 8 мільйонів карбованців для будівництва фабрики суконних матерій.

Пожена в Одесі.
ОДЕСА, 30. По необережності з вогнем згоріли всі дерев'яні будинки іподрому, збитків на триста тисяч.

Хлібний пайок.
СИМФЕРОПОЛЬ, 29. В різних частинах міста виникли загрози на ґрунті незадоволення хлібним пайком.

Проти влади.
МИКОЛАЇВ, 30. В Новоолександрівську арештовано учасників большевицько-анархічної організації за агітацію проти влади. Херсонське хлібне бюро перейшло під керівання миколаївського.

Козаків і большевики.
РОСТОВ над ДОНОМ, 1. Минувший день означено жвавою бойовою діяльністю по всіх важливіших напрямках. У Сальській окрузі большевики почали наступати широким фронтом, щоб вивести загон, який козаки оточили в слободі Мартинівці. Козаків трохи одинокі. Вій продовжується. В районі другої донецької округи большевики за допомогою уграми гарматного воєнн козели завзято наступ на хутір Ік'євський. В царинському напрямку, большевики одержали велику допомогу й наступать на захоплену вчора станцію Лог. Козаки виступають матисом, ведучи вперті бої. Одержано відомости, що в Царинці зібралася Тихоріцький, Ставропольський, Бахмутський, Армавірський та інші союзна. В місті щодня грабування, всі великі лісові, робітні та інші торгові підприємства а капіталом в десятки мільйонів націоналізоване. Людність страшенно бідує. Настрій антибольшевицький, але не виявляється за страхом кар.

Заборона.
ЖИТОМІР, 31. З привезу смерти генерал фельдмаршала Вихорна забороноено всі публичні вистави, спектаклі.

Губернський з'їзд.
КРЕМЕНЧУК, 1. Міське самоврядування клопочеться про скликання загально-губернського з'їзду для вироблення заходів у справі регулярного постачання містам борошки та харчів.

"Свободная Мысль".
ГОЛТА, 31. Відповідали видання "Свободной Мысли".

Театр і музика.
Трупа Садовського. Адміністратор групи М. К. Садовського І. Ковалевський, закінчивши сезон у Ромні на Полтавщині, цими днями повертає до Києва й приступає до формування групи зимового сезону. Зимовий сезон почнеться 1-го вересня в другому міському театрі.

Повідомлення.
Наказ до головному управлінню генерального штабу.
Ч. 94.
31 липня 1918 р.
№ 6.

Мною помічено, що до цього часу деякі п.д. старшини, що служать у головному управлінню генерального штабу й підлеглих управлінь не виконують наказу з офіції укр. держ. від 16 червня ч. 221 про пошення регулярної форми одягу. Наказу всім старшинам за відповідальністю начальників управлінь і відділів, до 6 серпня ч. р. одягти відповідні присвоєному рангу погони й на вулицях у місті бути при зброї.

Крім того, всім старшинам головного управління генерального штабу й підлеглих управлінь обов'язково виконання наказу з офіції ч. 221 про привітання молодших старших і взаємне привітання поміж собою, а також військово-привітання старшин спільних нам армій.

Цілковито уперечений, що п.д. старшини головного управління генерального штабу в цьому випадкові, як і завжди послужать зразком докладного й ґракурного виконання військового обов'язку й безсумнівного послуху наказам вищого начальства.

Догляд за виконанням цього наказу покладаю на відповідальність начальника підлеглих мені управлінь.

Підписав: начальник генерального штабу С. Лизинський.

Курси української мови засновані спілкою вчителів-українців м. Києва. Володимирська 6, другий поверх, прийом з 6—8 год. ввечера.

Запис на нові групи продовжується.

Ощадно-позичкова каса. На підставі постанови загальн. зборів спілки учителів м. Києва відкрито "Ощадно-позичкова каса", статут котрої вже затверджен. окр. суд. Членами "ощ.-поз. каси" є всі члени спілки. Кожен член взагалі обов'язково вносить в касу членську однораз. вкладку п'ять карб. та з прод., починаючи з червня місяця ч. р. з одерж. платні на посаді. Члени, за котр. ліч. позика окремо від загальних внесків, вносять теж внески на оплату позик. Відом. надсилає: В. Володимирська 6, поверх другий по виторкам та четвергом від 6 до 8 год. ввеч.

При Центральному Кооперативному Комітеті засновано Прес-Бюро. Своєю метою воно має: стежити за кооперативним життям, ознайомлювати широкі кола людности з становищем кооперативу, а, крім того, з термінологією кооперативу, котрі зустрічає кооператив а боку деяких представників влади. За для успішного виконання цієї мети, Прес-Бюро потрібні докладні відомости про життя кооперативів на місцях. Кожен кооперативне товариство повинно бути зацікавлене, щоб незначні вивинки, а також перешкоди його діяльності з боку представників влади не залишалися непоміченими.

Тому Прес-Бюро прохає прислати найдокладніші відомости про трюси, ревізії, незаконні ревізії в кооперативах, про арешт членів правлінь, інструкторів і т. и. Ці відомости прохаємо прислати по адресі: Центрального Українського Кооперативного Комітету, Прес-Бюро.

Член управи Ночевин.

На пам'ятник Т. Шевченкові. Справоздання Полтавської Губернської Народною Управою по збиранню жертв на пам'ятник Т. Г. Шевченкові з грудня 1907 року, коли почали поступати жертви, і до 1-ше липня 1918 року.

Прибуток: Жертви громадянських і урядових установ, приватних осіб і громадських організацій . . . . . 60.644 р. 83 к.
По купонах від процентних паперів . . . . . 11.326 р. 48 к.
Реалізація процентних паперів . . . . . 1.132 р. 50 к.
Разом . . . . . 73.103 р. 81 к.

Видатки: Оголошення 178 р. 82 к.
Поптові і канцелярські 176 р. 73 к.
Видання 2.142 р. 22 к.
Державному банку за охорону процентних паперів 113 р. 71 к.
Перехідні суми . . . . . 56 р. 33 к. 2.667 р. 81 к.
Купля процентних паперів і оплата строчних купонів . . . . . 58.322 р. 87 к. 58.322 р. 87 к.
Разом . . . . . 60.990 р. 66 к.
На 1-ше липня 1918 року в скарбниці управи малося: Гривши . . . . . 12.113 карб. 12 коп.
Процентними паперами по номінальній вартості . . . . . 44.250 карб. — коп.
Курси укр. слова. Просвітня комісія українського університету відкриває курси українського слова по такому програмі:
1) Історія української культури. 2) Історія нової української літератури. 3) Граматика української мови. 4) Стилістика української мови. 5) Читання словесних утворів. 6) Декламція. 7) Журналістика. 8) Ораторська промова.
1) Курси мають на меті досконале вивчення укр. мови для практичного вжитку, як письмово, так і в розмові.
2) На курси приймаються особи, що знають з елементарним курсом української грамматики, історії та літератури.
3) Виклади вечірні, курс протягнеться 2 місяці.
4) Плата за навчання 65 карб. вноситься при запису.
5) Запис провадиться: університет св. Володимира, черговий студент коло 11 аудіт. від 6 до 8 год. ввечера.
Голова Іванів, секретарь Євтушенко.
У в а г а: Особливо радимо цей курс особам, що прослухали й одержали свідоцтва на курсах українознавства.
Курси для дорослих. Просвітня комісія українського університету, порозумівшись з "Просвітою" — товаришів станиці Київ І, ввиряджає курси для дорослих: а) для неграмотних—двохмісячну школу грамоти; б) підготовчі курси до робітничого університету двохмісячні: молодша група—мова, письмо, арифметика, геометрія; при рознаванство, вступ до соціології, історія, старша група: математика, природознавство, географія, історія всесвітня, політична економія, мова, письмо, й інші.
Запис у всі групи провадиться в "Просвіті" і в члена просвітньої комісії В. Гуманюка, кімната ч. 27 з 10 до 12 год. ранку.
Комісія по утворенню постійних військових шкіл та академії прохає всіх осіб, які бажають стати в допомогу комісії своїми міркуваннями та спостереженнями, а також літературою по питаннях календарних корпусів (військових бурс), військових шкіл, старшинських фахових шкіл і військової академії,—надсилати ці спостереження й літературу до канцелярії комісії: м. Київ, Фундукл. ул. 26, готель "Ермітаж", ч. 25.
Збори громадян В. Н. К. Сьогодні 2-го серпня о 5 годі ввечера мають відбутись збори громадян вищих жіночих курсів, біля V аудиторії. Члени громади прохають прийти неодмінно.
Від т-ва "Батьківщина". Через незалежність від т-ва обставин, доторож на могилу Т. Г. Шевченка 3-го серпня не відбудеться.
Внесені гроші повертаються назад 2-го і 3-го серпня, від 12—2. Хрещатик 35—4.

З'їзд природників України. Важкі наслідки небувалої війни, що відбилися з особливою силою в низці інших країн і на Україні, вимагають від її інтелігенції виявити максимум творчої енергії для поповнення величезних втра, які сталися, та збудування нових найбільш відповідних форм життя.

В межах природознавства, що повинно лягти як ґрунтова підвалина при всякому будівництві, тут виникає глибока потреба в негайній та зміцненій праці по дослідженню і з'ясуванню природних скарбів країни, по об'єднанню та організації її наукових природничо-дослідчих сил, планомерному та систематичному переведенню дослідів по улаштуванню і розвитку наукових та просвітних установ, а також популяризації знань.

Для здійснення цих замірів з ініціатиивою Природничої Секції Українського Наукового Товариства в Києві тимчасова організаційна комісія, в склад якої входять представники всіх киевських природознавчих товариств, закладів та вищих шкіл, скликає з'їзд природників України у Києві з 1-го по 6 серпня цього року.

На з'їзді запрошуються представники та члени вищих шкіл і природничих товариств, навчені природознавства в середній школі та особи, що науково працюють по природознавству.

Наукових інститутів та природничих товариств запрошують асигнувати по змові кошти на видатки з'їзду.

"Українське Наукове Товариство Природничої Секція". Київ, Велика-Підвальна, 36.
Членська вкладка 10 карбованців.

З а в д а н н я з'їзду.
1) Об'єднання та організації природників України в зв'язку з питанням про утворення Асоціації Природників України.
2) Об'єднання в справі охорони пам'яток природи.
3) Наведення наукових природничих сил до досліджування території України.
4) Вироблення систематичного плану її дослідів.
5) Вироблення мрі до розвитку природознавства на Україні.
6) Розвів українських університетів та інших вищих шкіл.
7) Обслуговування українськими науковими силами наукових закладів педагогічного та академічного напрямку.
8) Популяризація наукового знання.
9) Музейна справа.

На з'їзді бажані доклади з приводу підрахунку уже виконаних праць по природісторичним дослідкам України та про ступінь дослідженості різних частин її в тому або іншому відношенні.

Секції з'їзду:
1—Математична (з астрономією).
2—Фізико-хімічна.
3—Геологічна (з підсекцією ґрунтознавства).
4—Ботанічна (з підсекцією прикладної ботаніки).
5—Зоологічна (з підсекцією прикладної зоології).
6—Географічна, з антропологією і етнографією.
7—Педагогічна.
8—Охорони пам'яток України.
9—Української природничої термінології.

На секційних засіданнях з'їзду, крім докладів на загальні теми, відповідно до оголошених завдань з'їзду, бажані доклади по окремих питаннях, які входять в програму з'їзду, а також доклади про наслідки праці товариств, і окремих дослідників, в напрямку всіх галузей як українського, так і загального природознавства.

Редактор Андрій Ніковський.

Оповіді.

Помешкання 3—5 кімнат з меблем і без шукан. Звертати особисто й листово Хрещатик, 50 "Друкар" Корчаківському. 2—0869—1

Кімнату шук. у тихій семі. Лист. В. Житом. 34. Упр. постр. Тищенко. 1—0870—1

Для Лубенського Сердюцького Кінно-Козачого Полку потрібні ветеранні-фершали й ковалі. Звертатись по адресі Львівська 54. 15—0850—6

Центральне Лісове Бюро приймає запис на дрова посажечко: для домових комітетів, установа, підприємств і квартиро наймателів. Бесарабка 2. 3—0860—3

Українці! Свій до свого! Вже відкритися Кооперативна Крамниця Ватківська на Пушкінській в. 39. Там же приймається запис в члени Кооперативу. 1—0868—1

Пайові помешкання з 1, 2, 3, 4 кімнат в озерному місті продаються. Зверт: Іринська, № 8-а, помешк. 7, щоденно 5-8 веч. 6—0851—4

Бурімська Українська Земська міщанська повно-права гімназія запрошує двох осіб з вищою освітою на вчительські посади—математика-чку і філолога-чку; платня до 4000 карб. за 20 лекцій з класовим наставництвом.—Прохає на ім'я Ради Опікунів Гімназії В. Бурімська, Золотоношського п. л. на Полтавщині. 2—0972—1

Куплю на Лук'янівці - Печерську садибу-дм. Пропозиції лист. або особисто од 3/4 до 4 1/2 год. Ретерська 10, кв. 3. 3—0861—3

Знайомих товаришів прошу відвідати знаєть Віктор Кириля, адр. контора Н. Ради. 3—0865—2

Завідуючий книгарню потрібен. Обов'язкове знайомство з книгарською справою. Платня 4000—5000 карб. на рік по умов. Прохає й референту по попередню службу в книгарнях на правлінь в Катеринослав, Осерні, ряди до Проспекту, № 24, книгарня "Україна". 3—961—2

"Киевський Будівельний Кооператив" оселя Пушкінська 39 п. 9
Правління прохає членів т-ва вносити пай на біжучі рахунки в Українбанк № 870 і Союзбанк 1914, а також до правління т-ва, при чому попереджаємо, що згідно § 12 статуту "чергу на паяву квартиру член дістає по внеску повної тисячі (1000) карб." 2—0863—2

Губерніяльня Народня Управа запрошує на службу 2 інструкторів по кредитовій і споживчій кооперації.
Умови: оклад до 500 карб. місячно, роз'їзди по заміській 2 класу, на конях по дійсній вартості. Стучні 15 карб. в межах губернії і 25 карб. по великих містах.
Прохає й відомости про попередню службу адресувати на ім'я Управи в Кам'янець-Под. до 20 серпня ч. р. 3—963—2

Губерніяльня Народня Управа запрошує на службу 2 інструкторів по кредитовій і споживчій кооперації.
Умови: оклад до 500 карб. місячно, роз'їзди по заміській 2 класу, на конях по дійсній вартості. Стучні 15 карб. в межах губернії і 25 карб. по великих містах.
Прохає й відомости про попередню службу адресувати на ім'я Управи в Кам'янець-Под. до 20 серпня ч. р. 3—963—2

Книжний склад Дніпросоюзу (Воздвиженська, 1)
одержав із-за кордону: 1. Альбом ВИШІВОН-УЗОРІВ. Російське видання в 5 фабр. 20 окремих таблиць. Цілий альбом коштує 18 карб. 2. Відомо МАРТИНУ худ. Івасюка: "ВІД БІГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО В КИЇВ". Розмір 70x90 см. в 7 фабр. на дебелиму крейдяному папері—коштує 20 карб.
Кооперативам, земствам, школам і "Просвітам" при замовленні більшої кількості —ЗНИЖКА. 3—946—3

КУРСИ НАВЧАННЯ НА ПИЛУЧКИХ МАШИНАХ
В першокласній школі, учать писати на маш. ріжні. сист. Навчання та перепис. ведеється також і на УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ. Зголошуватись можна щоденно окрім неділі від 9 до 8 годичн.

Ф. ФЛЕЙШМАН і А. КИРЖНЕР
В. Володимирська 41 магаз. "Вядро" 8—916—4

Аматорські ціни плачу за всякого роду старі річі
А. Я. ЗОЛОТНИЦЬКИЙ
Проти кохти Хрещатик № 23. Телефон 3-86.
Плачу дорожче всіх.
Купую ріжне дороге цінне каміння.
1—900—1

КАВКАЗСН. МИНЕР. ВОДИ
Бесенюки № 4, 7, 18, 20, Баталинск., Смирновск. Боржом, Нарзан—Св'язного розлива
П О Л У Ч Е Н Ї
В. Владимирск. № 46 магаз. Векаса. 2—0864—2

Видання Полтавської Спілки Споживчих Товариств.
НАДРУКОВАНІ Й ПРОДАЮТЬСЯ ПО КНИГАРНЯХ.
"Український Селянський Університет." Перша лекція.
В. Чередишченко—"Про Просвіту та її значіння за-для народної культури"—д. 65 в.
"ПРОСВІТЯНСКА КНИГОЗВІРНЯ."

1. Т. Шевченко—"Гайдамаки" з передмовою Щепотєва ц. 80 коп., на краємому папері—1 руб. 10 коп.
2. А. Тесленко—"Оповідання" ч. I з передмовою В. Чередишченко—ціна 90 коп.
3. О. Кониський—"Теорія" ч. I з передмовою Б. Чередишченко ц. 1 р. 10 к.
4. М. Кропивницький—"По ревізії", етюд на 1 дію з передмовою В. Чередишченка—ц. 65 к.
— Окремі роли до п'єси "По ревізії" з режисерськими увагами. За збірку 1 р. 30 к.
5. М. Кропивницький—"Помирлясь" комедія на 1 дію—ц. 65 коп.
— "Окремі роли" до комедії "Помирлясь", за збірку 1 р. 30 к.
Д Р У К У Ю Т Ь С Я:
1. Марко Вовчок—"Оповідання" з передмовою П. Коваліва.
2. А. Тесленко—"Оповідання" ч. II.
3. П. Куліш—"Чорна Рада" (хроніка 1633 р.) з передмовою В. Щепотєва.
4. Д. Мордовець—"Оповідання" (Старий Дзвонарь) з передмовою П. Коваліва.
5. Панас Мирний—"Товариші" з передмовою В. Щепотєва.

П і д р у ч н и к и.
ДРУКУЄТЬСЯ Й НЕЗАВАРОМ ВИЙДЕ
Оповідання з Святого Письма Старого та Нового Завету—для початкових шкіл, зложив преподователь Полтавського Духовної Семінарії З. Курдіновський. (Ухвалено Міністерством Народної Освіти та Педагогічним Бюром при Полтавській Губерніяльній Народній Управі). Частина I. Старий Завіт.
II. Новий Завіт.
Г О Т У Є Т Ь С Я Д О Д Р У К У:
О. Вілюсєвко—"Вино" читання (хрестоматія) для дітей молодшого віку. Видання третє Перероблено з другого й значно поширено. Читання вийде в трьох частинях приблизно по 250 стор. можна й буде оздоблена малюнками.
Крім зазначених книжок на складі П. С. Т. продаються всі видання Педагогічного Бюро Полтавської Губерніяльній Земської Управи (окремі каталоги при цьому додається), твори видатних українських письменників, дитячі книжки, словники, а також кооперативна література всіх галузей кооперативу.
Книгарням, земствам і инш. робиться відповідна знижка.
З замовленнями звертатись в книжну комору Спілки Споживчих товариств, Полтава, на розі Стрітенської та Шевченківської вулиць. 3—0177—1

ОГОЛОШЕННЯ.
Записуйтесь в члени нового українського т-ва!
Київський Будівельний Кооператив "Оселя" (Пушкінська 39 пом. 9 п'ятий поверх). Для вступу в то-ство необхідно: подати заяву до правління з рекомендацією двох членів і внести вступну плату 100 карб.
Пасвий внесок 1000 карб. може бути внесений або зразу, або в розстрочку по 100 карб. на місяць.
Прийом заяв що дня окрім свят від 11 до 2 год.
10—0833—1

Друк. акці т-ва "Петро Барський у Києві", Хрещатик № 4.

В Київському Губерніяльному Земстві є відкриті посади санітарних і епідемічних лікарів в повітах. Прохає за curriculum vitae надсилати до Санітарного Бюро Київської Губерніяльній Земської Управи, (В. Володимирська, № 33). 2—971—1

Курси української мови. вивчення діловодства, офіційної переписки, термінології, фразеології і загальної анатомії з українською мовою під досвідченим руководством учителя. Прийом переписки української мови з перекладами на руську й лавкаки.
Адр. В. Володимирська 41 при курсах навчання на пиш. машинах. 1—974—1

Редакційно-Виданничому відділу Міністерства Народного Здорова і Опікування потрібні лікарі на посади.
1) Відповідного перекладача на українську мову з російської, 2) Фаховця чужих мов (німецької, французької) по можливості і англійської (бажано), 3) референта з інформаційне Бюро-обов'язково знаєть української мови, німецької, російської і одної з західноївропейської. Платня на рік 7200 карб. Зголошуватись і надсилати заяву, curriculum vitae і т. и. Редактору Вісника Міністерства Народного Здорова і Опікування.
Адреса: В. Володимирська 19.
Прийом на посаду після балатіровки в Раді Міністерства. 7—950—5

КОМІСІЯ ПО УТВОРЕННЮ ПОСТІЙНИХ ВІЙСЬКОВИХ ШІЛ ТА АКАДЕМІЙ.
Прохає всіх осіб, бажачучих стати в допоміжній комісії своїми міркуваннями та спостереженнями, а також літературою яку мають (по питаннях календарних корпусів ("Військових бурс"), військових шкіл, старшинських фахових шкіл і Військової Академії) надсилати ці спостереження й літературу до канцелярії комісії: м. Київ, Фундуклівська вул. 26 готель "Срмітаж" ч. 25. Голова Комісії, Професор, Генеральний Значний Юнавіс, Секретарь Комісії, Сотник і Морей. 2—973—1

Козелецька Повітова Народня Управа запрошує на посади: 1) ветеринарного лікаря, завідуючого південним районом повіту; умови такі: утримання 3600 карб. річно, на помешкання—600 карб., надбавка на дорожечу—20 %, і чергові надбавки за виступу років: за 1-е трьох річчя—25 %, утримання, за 2-е—15 %—3-е—10 %. 2) Завідуючого шкільним відділом Управи, особу з вищою педагогічною освітою, в крайньому випадку із фаховою середньою і з минулим земським досвідом; умови служби: утримання 3600 карб., надбавка на дорожечу 20 %, і чергові надбавки за виступу років ті-ж, що й вищезгадані.
Прохає подавати до Управи і необхідні представляти документи і curriculum vitae. 6—967—2